

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio IX. Dom. V. post Epiph. Concio diabolica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO IX.
DOMINICA V. POST EPI-
PHANIAM.

*Colligite zizania, & colligate ea in fasciculos, ut
comburantur. Matth. 13.*

Concio diabolica.

Redit hodiè stata concio & ordinaria; at verum ut fatear, modicò animò ad dicendum feror hodiè. Cur? quid dicam nescio. Aliis nimium prolixius, nimis acerbus aut rectius nimis germanus sum, aliis nimium brevis & succinctus. Aliqui semper aliquid novi audire desiderant, nolunt alii unam eandemque sententiam sæpius iterari. Nonnullis Patres latini nimis copiosè citantur, alii contra quodvis assertum ex Patribus & Scriptura probari gestiunt: istis testimonia nimis pauca ex utroque Script. ac Patrum armamentario allegantur, dicuntque passim (cum quibus & ego sentio) vanam & emarcidam, inanem & emortuam battologiam seu rudem garrulitatem, ubi nihil ex Script. nihil ex PP. in asserti firmamentum adducitur; illis contra nimis multa obtenduntur. Tot geniis à se mutuò diversis quis respondeat? ego certè is non sum, qui omnes stomachos coquus expleam. Uni quod sapit, denis aliis desipit. Scio, quid in votis habeant hi mordaces Momi & Sacrorum Præconum rudes Aristarchis; volupe fuerit huic hominum faci vel nullam penitus audire concionem, Aristarchi ideò enim singulos sine fronte sine pudore criminantur; vel singulis Festis aut Dominicis novum semper Ecclesiasten excipere, ut semper habeant, quod niger-rimis dentibus suis malæ bestię arròdant. Hæc si vera sunt AA. digitum hodiè ori meo appono & conticesco, meamque interim

A.
Novo Præ-
coni cathe-
dra tradi-
tur,

interim cathedram alteri transcribo, jure inter Recentiores locando, quia rarissimè sacro ex pulpito peroravit. Quid capita colliditis? quid inania murmura miscetis? jam dixi: nau-seo cathedram; hanc tamen alteri tradam, cujus ad vocem omnium aures tinniant. Dicam tamen obiter, quid dicturus sit: idipsum sc. quod Evangelio conclusum est hodiernò. Jam triticum zizaniis mixtum est & zizania triticò; at veniet tempus, quò triticum à zizaniis segregetur, inde quod triticum est, coelesti horreo committetur, zizania verò in fasciculum collecta igne comburentur. Christus per hunc ignem ipsum orcum intellexit, ubi zizania semper ardebunt, & nunquam tamen vel absumentur vel exurentur. Hunc orcum nemo aptius depinxerit, quàm ille, qui eum diu noctuque secum per terras discurrens sinu suo circumgestat. Quidquid alii de orco prædicant, dicunt tantùm sua ex auditu, prout libri loquuntur & historiæ; hic autem ut testis loquitur auritus simul & oculatus. Ehodum sodes, inquit non pauci, an ergò nobis dæmon præconizet? id Superi averruncent! Rem acu tetigitis. Mihi credite, insignis præco dæmon est, modò velit veritatem profiteri mille mendaciorum architectus. Dixit jam sapius ex pulpito, sapius ut scimus etiam alteri dictavit de verbo ad verbum integras conciones. Id testantur probatissimi Authores (1) S. Antonin. S. (2) Vincent. S. (3) Thom. Cantipr. Ludolphus (4) de Sax. Spondanus (5) in Eccles. hist. Theoph. (6) Rayn. Cornelius (7) de Cornel. Joan. Erhardus (8) Fulonius, quorum ultimi quatuor signatè meminerunt, similem concionem Parisiis in Gallia ante annos 400. declamatam esse. Ibi jussus est ab Episcopo in publica eaque provinciaria Synodo ad Vener. Clerum palàm concionari Sacerdos; studuit hic sermone suo in seram noctem, neque tamen ad votum fluxit sermo; anxio itaque quid crastinà dicendum, hem stygius alastor formâ & figurâ suâ Sacerdotem mentitus nocte concubia musæum subintrat, & sine caremoniis eum hunc in morem affatur, dictans unâ concionem ad Ecclesiasticos dicendam: *Quid angustiaris his Clericis predicare, dic eis hoc & non aliud: principes tenebrarum salutant Principes Ecclesia: latè nos omnes gratias àndem referimus, quia cum ipsis eorum pariter subditi nobis*

(1) S. Ant. tit. 16. c. 15.
 (2) S. Vinc. Bel. Spec. l. 25. c. 89.
 (3) S. Th. Cant. l. 1. apum c. 20. n. 8.
 (4) Lud. de Sax. in vit. Christ.
 (5) Spond. ad an. 1248.
 (6) Rayn. in heter. p. 1. f. 119. n. 44.
 (7) Corn. in Apoc.
 (8) Fulon. Exc. in 2. Mich. 5.

K offerun-

B.
Is est dia-
bolus jam
actu alibi
conciona-
tus.

offeruntur, ac per eorum negligentiam, totus penè mundus ad nos devolvitur. Hac ego ad te diabolus Altissimi jussione coactus. His dictis evanuit, sed antè genis ejus nigrum theta impressit, eum in finem, ut ei tantò certior fides deferretur. Addidit unà, ut primùm hoc theta aquà benedictà eluerit, totum theta è vultu migraturum. Dicti veritatem firmavit eventus. Audita concione horrida inexpectata, domum ibant penè omnes probè contriti, & nullus ultrà fuit, qui hunc in morem vellet à Beelzebub salutari. Factæ sunt inde præclaræ leges etiam Clero, quibus animæ propè innumeræ orco sunt subtractæ. Tantum valuit concio tantum à Dæmone alteri dictata; plus utique virium habitura, si eam ipse Dæmon declamasset. Talis concio jam est in procinctu. Vos aures atque animos advertite. Eò nempè jam ventum est hòc ævò, ut conciones per homines puros expeditæ delicato mundi genio haut amplius probentur; prodeat ergò ex orco ipse orcinus Alastor, & palàm prædicet, quid in orco agatur. Ita post multos annos jactare poterunt & crepare, se hanc quintà post Epiphaniam Dominicà diabolicam concionem excepisse. Lucrum ut spero inde profluum majus erit & longè ponderosius, quàm si nostrum deni ex cathedra detonarent. Ab eo itaque, ac dæmoni cathedram committo. Valete.

(9) Ant.
Bonc. in
exemp.

Factum sequens suis exemplis inseruit (9) Anton. Boncarius tersæ latinitatis fautor, qui hæc ait ex Collectore Patavien- sium Exemplorum transumpta esse. Est Patavii in Italia Templum splendidum D. Antonio avi hujus thavmaturgo sacrum; ibi ex more Festo die concio erat quadragesimalis ad confertum auditorem habenda, & quidem de orco & orci poenis, ad quam ex industria paulò antè ab ordinario loci Ecclesiaste Franciscano invitati erant AA. Accidit autem, ut ipso die, quo cathedram erat conscensurus, subito cordis deliquio correptus, inter fratrum brachia semianimis humi flueret. Defertur in cellam suam, lecto committitur, potentibus pharmaceis fovetur. Vocatur propter Medicus, qui morbum nec periculofum, nec diuturnum esse pronuntiavit, jussit tamen lectulo foveri in alterum diem, & pulpito abstinere, dum vires resarcirentur. Fecit hic casus tam ipsum decumbentem, quàm
reli.

reliquos cœnobitas multum anxios, quis ægri vicem tam modico temporis spatio paratus in cathedra obiret. Erant quidem multi ex illis arte prædicandi bellè instructi, quibus hæc spatha posset amplissimè committi; at horum nemo ausus est humeros oneri tanto submittere; quod quidem Patribus istis nullus sanæ mentis vitio dare poterit. Fervidæ conciones, qualis hæc esse debuit, non ex obvia quavis manica excutiuntur. Omnis festinatio, omnis deproperatio cœcos parit catulos. Spiritu carent ventosæ conciones, succo ac nervis omnibus ut plurimum exhaustæ. Stomacho nec sapiunt nec profunt cibi luridè à coqua deproperati. Similes Ecclesiastas ipse Deus pridem rejecit (10) *maledictus, qui facit opus Dei negligenter*. Tenuit cathedras etiam aulico-Cæsareas per annos 40. summa cum laude ac fructu Georgius Scherer patriâ Suæcensis Tirolensis, vir, ut Sotvellus (11) loquitur, impiger, pietate, sui contemptu & vel maximè temperantiâ insignis, laborum patientissimus, mirâ eloquentiâ præditus. Hic tanti nominis ac nativæ eloquentiæ Vir in prologo Dominicalium (12) palam fatetur, se quidem jam per annos 40. concionari, eò tamen necdum venisse, ut ocius è manica sua, vel ex obvio lapide protrahat concionem; ei vix totam hebdomadem pro una expedienda sufficere, ac licet benè paratus pulpitem conscendat, tremere se tamen totis artibus initio concionis, etiam cum rusticis aut civibus perorandum. Hæc de maturandis & probè discutiendis concionibus primæ notæ ac nominis Concionator Cæsareus. Notent hæc probè clamosi thrasones illi, auræ non aurium verberones, qui omnium horarum conciones crepant ore tumido & cretensi, suis cum quodlibeticis omnes cathedras & peragrant & pererrant. Modestius de se loquantur, & fructu suo non carebunt. Has inanes gloriæ bullas, has pueriles profopopœias docti rident, explodunt plebei etiam laici & amusi, boni omnes execrantur. Non ergo, ut paulò antè memini, vitio verti poterat Patribus illis, qui tam brevi temporis spatio constrikti, cathedram subterfugiebant. Laudem potius hoc uno ex capite merentur & elogium palmare, quòd imparati vel non probè succincti, se officio ingerere nollent tam arduo, tam sublimi. Poterant quidem

C.
Bonæ conciones non debent deproperari.
(10) Jer. 48
(11) Sotvell. in Bibl. lit. G.
(12) Ge. Scher. in prol. Dominic.

D.
Notæ in quodlibeticis & potius omnihorarios Verbi Divini verberones.

dem Divinæ providentiæ, & gratiæ S. Spiritûs se totos committere, hic autem tam properè, tam promiscuè miracula sua non operatur: nisi ab alto specialis instinctus ad vicariam opem in tali articulo ferendam urgeat vicinum, non suaferim, ut eam sibi vendicet alter; diceretur potiùs præsumptuosè agere, qui similia tentaret. Quis ergò vicariâs partes in cathedra explevit Paduæ? ipse diabolus formâ & habitu Ordinis illius Religiosum mentitus, quod mirum nemini videatur, cum sciamus, Deo permittente, transfigurâsse se luciferum etiam in Crucifixum, & in gloriosissimam ejus Parentem Deiparam; hic casu ad portam venit quasi peregrinus, ex Gallia in Italiam primò Lauretum inde Romam moturus. Vir erat egregius, copiâ dicendi bellissimè instructus & quasi factus ad concionandum, vir, ut apparuit, omni literatura refertus, quasi alter cœlò lapsus Cato, modò etiam animi bona extrinsecis formalitatibus respondissent. Rogatus hic hospes nulli adhuc probè cognitus, ut eloquentiæ suæ flumen in avidos AA. evolveret, atque ægro suppetias ferret in tempore, humeros quidem jactabat, causatus, se itineri non cathedræ accinctum, nuper etiam acri morbo detentum, jam à biennio ad populum verba non fecisse; hanc sui excusationem ita splendidè produxit, ut hæc ipsa ejus excusatio fieret illius accusatio, bellè omnibus reconditam ejus eruditionem ac eloquentiam manifestans. At quid multis tempus extrahere iterum iterumque rogatus tandem cathedram novus hospes conscendit, & duabus integris horis flebile argumentum de orco ita fervidè tractavit, ut AA. uberrimas lacrimas effunderent, suspiria suspiriis ingeminerent, fremitu ac singultibus, præcordiorum assiduis tunctionibus & querelis totam D. Antonii Ecclesiam opplerent. At quæ concio fuit duas in horas extracta? en compendium illius & synopsis. Principium illius jam spirat paradoxam novitatem. Sic ille ex Virgilio Archipoëta suam de orco auspiciatus est concionem:

E.
Concio
Diabolica.

*Non mihi sint linguæ centum, sint oraque centum,
Ferreæ vox, omnes scelerum comprehendere pœnas,
Omnia pœnarum percurrere nomina possem.*

Est

Est quidem, ut Job (13) meminit, in inferno *nullus ordo*, (13) Job: est ipse orcus *terra miseria & tenebrarum, ubi umbra mortis* 10. & *nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat*. Ego tamen in orci adumbratione ordinem certum servabo. Primò dicitur, quid sit orcus, ubi sit orcus, quàm magnus sit & spatiosus; porro pœnæ potiores orci detegentur, pœna ignis, pœna morborum, pœna vermium, dipladum, bufonum & draconum, pœna demonum, pœna fœtoris, pœna famis ac sitis, pœna æternitatis.

Orcus, ubi damnata hominum animæ æternum per diabolos torquentur, est juxta Matth. (14) profundissima *vallis tristitia & miseria seu gehenna*. Orcus est, juxta Sapientis est, (15) *tenebrarum carcer*, ubi nec solem videas interdiu, nec noctu lunam. Orcus est, juxta Apocal. Joannem, (16) *plumbea & piccata cloaca, locus ira Dei, stagnum sulphuris*. Orcus est, juxta Paulum, (17) *omnium malorum, omnium pœnarum interminabilis abyssus*. Verbò orcus est talis ora, talis provincia, in qua omnes confluunt excogitabiles ærumnæ. Hunc Orcum quoties meditari cepit S. P. Bernardus, gelidus toto de corpore fluxit humor, & exanguis crines horrore rigeabant. Sic ipse ad Eustoch. (18) & in Cant. *Regio gehennalis regio dura est & extimescenda, totus sudor, & contremisio ad memoriam regionis hujus*. Si tam S. Pater, ac Bernardus fuit, ita orcum exhorruit, quos & quantos metus peccaminosi terricolæ concipiamus, qui Deum identidem temerario ausu, quasi nec Deus esset nec orcus, sine fronte lædimus & violamus. Sicut ore ipsi exquiras, jacet ille in medio terræ centro. At ubi medium terræ? in palæstina, in monte Calvariæ, ubi Christus probro sua morte sua vitam nobis peperit sempiternam. Sic pridem meminit Ps. (19) *Operatus est salutem in medio terra*. Juxta hunc sensum tota Palæstina orco est inædificata.

Orci longitudo, terræ sanctæ longitudini respondet, quæ juxta Adrichomium millaria germanica numerat 67. latitudo verò illius 20. cum autem longitudo & latitudo in orco commensurentur, sequitur, orci latitudinem longè fusiorem esse quàm sit Palæstina. Orci profunditas triplò major est quàm longitudo & latitudo illius. Cornelius ait, profunditatem obiter

F.

Quid rei orcus?
(14) Matth 18.
(15) Sap. 18.
(16) Apoc. 14. & 19.
(17) Rom. 10.
(18) S. Bern. ep. ad Eustoch. & Sermon. 16 in Cant.

G.

Ubi est orcus?
(19) Ps. 76.

H.

Magnitudo ejus.

K 3

ter

I.
Pavimentum
ejus.

ter computatam ad 500. milliaria extendi, quæ pro tot millionibus damnatorum adhuc arctus & angustus carcer dici potest. Orci abyssus seu ima illius pars & pavementum ex Sacerdotalibus & monasticis pravorum Capitum coronis, ex calvis hæresiarcharum capitoliis, qui plerumque Monachi erant apostata, undique instratum est; huc etiam suam mittunt calvariam sacri & profani Capiones seu Magistratus, qui se in visis ita gesserunt, ut eis totus orcus publicas grates referret, quod per eorum negligentiam, conniventiam, scandala, iniquitates ac mille alia vitæ impiæ opprobria potior pars mundi orcum irrueret. Ajunt quidem passim quamplurimi, nec à vero abluunt, tantò numerò, tantâ arctitudine damnatos compingi, quantâ lateres igniti in fornace lateraria, in dolio haleces, & in carbonaria strue igniti carbones, penitus immobiles & quasi loco affixos, quo imperceptibili tormento illi maxime in æternum plectuntur, qui procaciter in omnem luxum & luxuriam, ad omnem gulam & gastrimargiam, ad omnis generis petulantias & choreas quæ data porta currebant dicentes ac se mutuo in omnem gulam & venerem extimulantes (20) *nullum sit pratum, quod non pertransseat luxuria nostra.*

(20) Sap. 2.
K.
Pœnæ
orci.

Videas tamen subinde his etiam ex acervis magnò numerò varios extrahi, ut variis pœnis excarnificentur, & in fasciculum collecti, ut Christus inquit de zizaniis, jam in medium inextinguibilem flammaram detrudantur, jam iterum ex bullientibus focis protracti in puteum grandine ac gelu horridum præcipitentur, jam iterum in altum pilæ instar projecti acutissimis dæmonum unguibus aut gladio & pertica excipiantur, inde iterum uncis & harpagonibus dilacerati vel flammantibus furnis, vel stagnantibus cloacis, frigore caucaseo rigentibus & fœtentibus latrinis mergantur, focis & undis urendi, nunquam tamen exurendi.

L.
Pœna
ignis.
21) Matth.
18.
(22) Deut.
32.

Primaria orci pœna ignis est, qui sæpius antonomastice inferni nomine à Christo exprimitur: *Ite maledicti in (21) ignem æternum.* Ultimè ignis diluvium descripturus Moyses (22) ait: *Ignis succensus est in furore meo, & ardebit usque ad inferni novissima: devorabitque terram cum germine suo, & mon-*

Et montium fundamenta comburet. Magna certè vis est ignis hujus; comburet enim silvas cum arboribus, segetes cum horreis, arces cum urbibus; ficcabit maria, montes ut ceram liquefaciet, lapides absumet & metalla, montium fundamenta devorans, ad orci novissima penetrabit. At quid ignis iste respectu gehennalis flammæ? congere hos omnes focos, & mundi hujus ignes etiam, quos Moyses vidit, pro solatio, pro refrigerio erunt damnatis, picti erunt ignes, foci erunt umbratiles, si orcinis comparentur. Hinc ille dixit apud Cæsarium (23) malle se in ignibus terrenis toto ex mundo coacervatis usque ad iudicii diem ardere, quàm per unius horæ spatium illos orci ignes sustinere. Aug. teste (24) *ignis hujus potentiam nulla vox exponet, nullus sermo explicabit. Non mihi sint lingua centum &c.* Nunc ergò ex se singuli seriò quærant illud (25) *Ille. Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis?* Si terreus ignis iste tanta pollet urendi potentia, quantâ pollebit orcinus, quò anima simul & corpus æternum cremantur.

Sufficere possit hoc unum ignis tormentum ad excruciantos peccatores, sed plures aliæ penæ tactum exercent, morbi sc. acutissimi; dicuntur hi morbi passim *peccati effectus*, qui sicut vivos infestant, ita etiam ad orcum usque malé mortuos comitantur. Prò quantos sæpè dolores causat una catarrhosa gutta! loquantur illi hic loci, qui dentibus laborant. Quantos dolores cholica parit, podagra, calculus, tormina, ulcera. Ruant hæc mala unum in hominem, nescio sanè, an vires humanæ citra mortem vel amentiam hæc omnia valeant sustinere. Hi tamen dolores omnes singulis à reprobis tolerantur & mille alii; juxta quos si omnes terreos locaveris, exclamabit iterum (26) Chryl. *Hæc omnia ludicra sunt & risus ad supplicia illa.* Jobo teste (27) *irruet super eos omnis dolor, qui vel dari vel fingi potest, dolor morborum, dolor famis ac sitis, desperationis, ignominia, maledictionis perpetuæ, ac perpetui sine fine cruciatus.*

Porrò diu noctuque damnatos rodet vermis conscientia, qui nunquam moritur, seu memoria præteritorum, hinc serò nimis temporis perditum pretium deflebunt, seque mutuo repro-

(23) Cæsar. l. 32. c. 27.
(24) S. Aug. Ser. 18. de temp.
(25) Isa. 33.

M.
Morborum penæ (26) S. Chrys. hom. 49. ad pop. Ant.
(27) Job. 20.

N.
Pœna vermis.

repro-

reprobi manes execrabuntur, quod pro bestiali voluptate, pro carnis bolo, pro auri bursa, pro modico lucro, glauci permutatione cœlos dilapidarint, se ultrò hos in ignes detruserint, pœnitentiam in menses & annos procrastinarint, donec tandem fatò inexpectatò oppressi, rectà in hos piceos lacus sint projecti. Præter hos mysticos vermes non desunt etiam veri nominis serpentes & dracones, visu & sibilis horrendi, qui ut pices in aqua, ita vivunt in flamma, intolerandos dolores assiduè moribus totum per orcum damnatis infligentes. Hi vermes, & is vel maximè, qui conscientias erodit, facile possunt fugari, si vinò mergantur, illò nempè, de quo in Cant. (28) Bern. *vinum Angelorum sunt lacrymæ.* His lacrymis tingite vermem, & qui post fata nullò unquam ævo moritur, morietur tamen hóc vinò merus ante mortem.

(28) S.
Bern. Ser.
28. in Cant.

O.
Pœna
Sociorum
ac dæmo-
num horri-
bilis
aspectus,

Ulterius sicut in cœlo summas parit delicias Dei ac Dei-
paræ, Angelorum atque omnium Sanctorum gloriosissima So-
cietas, sic in orco pœnas auget horridas non tantùm damna-
torum, sed ipsorum etiam dæmonum teterrima fraternitas.
S. Francisca Rom. & S. Cath. Senens. videbant una tantùm vice
Diabolum, & ecce visio hæc tantos utriusque horrores incussit,
ut mallent ardenti furno immitti, quàm vel semeliterum a ver-
nalem cerberum intueri. Quid ergò horroris pariet tot dæ-
monum aspectus in orco? ah quot ærumnæ hoc uno in loco
veluti malorum omnium sentina confluant! coge omnes muni-
di hujus ejulatus, adhuc suavis erunt musica, si cum orcinis
conferantur. Collige unum in fasciculum omnes pœnas, om-
nia martyria, adhuc erunt paradus, si orcinis opponantur.
Hostis hostem in vivis persequitur, eumq; oculis hircus intue-
tur, ibi una eaque catena ferrea hostes constringet & amicos,
heros & servos, eos maximè, qui causæ fuerunt alienæ damnati-
onis; hi velut canes & cati, aut rabidi leones ac tigres se mutuis
vulneribus & plagis proscindunt perennes inter execrationes,
tu me huc locorum deturbasti, tu perditionis meæ causâ extitisti
&c. hos execrabiles socios societas parit venerea, culinaria,
popinaria, lusoria, socios immanitate barbaros, visu horridos,
manibus ac pedibus truculentos, socios insolubiles, fratres inse-
parabiles, quibus (29) pridem orco solenne lemma gentilis
Poëta accinuit: *Non possum tecum vivere, nec sine te.*

(29) Mart.
l. 12. ep.
47.

De foetore quid dicam? *putredo & vermes hereditabunt*
impium, Prophetâ (30) teste. Accenso sulphure, ocus hic na-
 sum premimus; ibi quid fiet, ubi totus homo sulphureo stagno
 mergetur, non emerfurus? Rex Antiochus prout Machab. libri
 recensent, (31) à iusto Deo foetore ac putredine percussus, tan-
 tam mephitim exhalavit, ut totus multorum millium exerci-
 tus regium foetorem sub dio tolerare non posset. Si foetor
 ita fuit molestus in aura libera, quid si jam mille Antiochi unò
 locò constringantur, suumque in singulos mutuo foetorem dif-
 fundant? nota est Mezentii crudelitas, quâ vivos cadaveribus
 alligavit, os ori, membra membris applicando, donec foetore
 fracti cum cadaveribus computrescerent, de qua Virg. (32)

P.
 Foetoris
 pœna.
 (30) Eccli.
 19.
 31) 2. Mach
 9.
 (32) Virg.
 8. Æneid.

*Mortua quin etiam jungebat corpora virvis,
 Componens manibusque manus atque oribus ora.
 Tormenti genus! & sanie taboque fluentes
 Complexu misero, longa sic morte necabat.*

Horridum sanè ac inhumanum supplicium, sed adhuc longè
 mitius orcinò, ubi saniem in se mutuo derivant vinculo inso-
 lubili & amplexu horrido in æternum constricti. S. Phil. Ne-
 rius una tantum vice afflatus fuit ab energumena, & ecce fo-
 torem naribus immissum tridui spatio vix eluere potuit, fuit
 etiam tam enormis, ut crederet, tolerabilius esse mortem op-
 petere, quàm tantam mephitim plus ultra naribus circumge-
 stare. Abbas Elias, ut habent Vit. PP. (33) jam propè victus
 cesserat Asmodæo, pronus carnis libidinem explere, en vidit
 immanem terræ hiatus referari, in quo carnalibus olim deli-
 ciis immortalis, merum inter pus & putredinem miserrimè vol-
 vebantur, audita pariter voce: *Va homini illi, qui Deum dese-*
ris propter has serdes! inde tantos animò horrores concepit,
 ut pro foetore semianimis corrueret. Sibi redditus in tumu-
 lum usque pœnitentiam extendit. Huc huc nares vestras ex-
 porrigite molliculi gnathones & thraones. Hic suaves favo-
 nios captate pigmentorum servi, stibiorum ac cerussarum ser-
 væ, capri & capellæ, damæ ac domicellæ, quibus vestes ac chi-

(33) Vit.
 PP. prat.
 Spir. c. 36.

L rothe.

82 Dominica V. post Epiphaniam.

rothecæ, caput & capilli fordescunt, nisi balsamum spirent, post fata datura mephitim caucaseam, phlegetonteam.

Q.
 Pœna famis ac Sitis.
 (34) Pl. 59. Quærat nonnemo, quibus mediis damnatorum vita inter pœnas servetur? Dico brevissimè: coquus eorum fames est, cellarius illorum sitis est. Psalmista teste (34) *famem patientur ut canes*. Quos tangit hæc prophetia? *Va vobis, qui saturati estis, quia esurietis*, inquit (35) Veritas. Expertus loquatur Euclio, qui suis cum fratribus & gulonibus terrenis nec guttam reperit, quâ linguam refocillet. Horum bellaria, pulli & aviculæ modò sunt aspides & bufones; horum nectar & ambrosia est modò pix, sulphur & cicuta. Suadeo vobis ò gulones & eucliones: vobis vivi occinite illud ex Matthæo (35) *quid manducabimus aut quid bibemus?* ita si pergamus abdomini nostro servire, cuticulam curare, ubi sæpè nec Christi patrimonio parcuritur, nec gazophylaciis, nec templorum aut xenodochiorum redditibus, vel pauperum sudoribus. Audiant quid hujus farinae socii ex orco clament: *ego autem hic fame pereo &c.* audiant quid vocis è cælo fulminetur: *recepti boni in vita tua. Ite maledicti*. Audiatur (36) Hieron. ep. 34. ad Jul. *difficile, imò impossibile est, ut de deliciis transeas ad delicias; ut hic ventrem, ibi mentem expleas.*

R.
 Aeternitatis pœna unde triplex conclusum formatur. Restat æternitas pœna omnium maxima. Centum millia, mille millia annorum numera, nil adhuc de æternitate dixisti: Opt. AA. cum hac æternitate, quæ nullum habet terminum ac finem, finem facio sermonis mei, & ex eâ triplex conclusum educo.

Conclus. 1. Quidquid in orbe nostros quinque sensus exhilarat, purum nihil est respectu æternitatis, ut quid ergò me ob purum nihil in horridam æternitatem detrudam? ò stultitiam! lucri gratiâ terreni cœlestia perdere, & pœnas æternas in vicem vani gaudioli participare.

Concl. 2. Nullus est in orco, qui non omnes pœnas pati ambiat ad usque judicii diem, modò tunc eminus daretur cœlum

coelum intueri. Sit Angelus, cui Deus dicat, singulis seculis unam guttam è mari tolle, siccato mari damnatos eximam. Nemo foret, qui non sua ferret patienter, spe illa lactatus, venturum aliquando finem. O quid ergò tam stolidè tam impetuose nos eò præcipitamus, unde alii tantis sudorum dolorumque expensis emergerent, si possent.

Concl. 3. Omnis ergò cura, & labor, quibus æternitas non attingitur, vana sunt. Oculis nostris duo circuli obvertentur, ð æternitas beata! ð æternitas damnata! Illa presentur, hæc totis viribus evitetur. Modum evitandi Bernardus ^{(37) S.} innuit ^{Bern. ad} *descendant in infernum viventes, ne descendant* ^{Luff.} *morientes.* Ille, qui omnes ex nihilo creavit, omnibus orci horrorem incutiat, vi cuius peccata fugiant, in tempore pœnitentiam agant, seque orco subtrahant, suumque itet hinc rectà in cœlos dirigant. Quod si hæc concio à nonnullis explodatur, ipse coram Deo iudice singulos accusabo. Dil. AA. hæc concio est promissa. Quæras unde nôsti hæc à dæmone declamata? & hoc expedio. Finita concione fervido præconi inter grates & applausus pedes loti sunt, quos cùm pius frater caprinos esse vidisset, adjuratus dæmon palàm falsus est se ideò dixisse, ut neque sic motos gravius posset cruciare. Sic vanuit. Colligite jam zizania & comburite. Foco admovete scelera, & brevi animum subibit S. pœnitudo. Amen.

